

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 333/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť Z. N., zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Budatínska 16, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 76/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. augusta 2013 doručená sťažnosť Z. N. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou žiada, aby ústavný súd vydal toto „uznesenie“:

„Postupom zákonnej sudkyne Okresného súdu Martin v právnej veci o vyporiadanie BSM bývalých manželov(...) vedenej pod sp. zn. 8C/76/2011 boli porušené základné práva sťažovateľa na ochranu jeho práva zákonom ustanoveným postupom na nezávislom súde, čím boli porušené základné práva sťažovateľa podľa článku 127 Ústavy SR a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Zákonná sudkyňa Mgr. Magdaléna Šmidtová sa z konania o vyporiadanie BSM bývalých manželov v konaní vedenom pred Okresným súdom Martin, spis. zn. 8C/76/2011 z dôvodu jej zaujatosti vylučuje.“

2. Z obsahu sťažnosti, ako aj príloh možno podstatu veci zhrnúť takto: Sťažovateľ je účastníkom (odporcom) v konaní Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 8 C 76/2011 o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré sa začalo na návrh jeho bývalej manželky. Počas konania mal sťažovateľ dojem, že v zápisnici o prvom pojednávaní z 12. júla 2011 sú zachytené jeho prejavy, ktoré nepredniesol. Preto si jeho advokát z priebehu ďalšieho pojednávania 20. novembra 2012 so súhlasom okresného súdu vyhotovil zvukový záznam. Po doručení zápisnice z tohto pojednávania (5. februára 2013) sťažovateľ zistil, že je „značne skrátená, zúžená a oklieštená“ a že neobsahuje podstatné časti jeho prednesov (Časť zápisnice pritom okresný súd opravil v úradnom zázname z 21. novembra 2012.), preto požiadal okresný súd o zaslanie „úplnej zápisnice“ listom z 31. januára 2013 (čo je však skôr než 5. februára 2013, keď mu bola doručená údajne neúplná zápisnica). Okresný súd na túto jeho žiadosť nereagoval, preto na pojednávaní 26. februára 2013 namietol zaujatosť zákonnej sudkyne. V podaní z 5. apríla 2013 doplnil, že zaujatosť vidí v tom, že sudkyňa na pojednávaní zaznamenala do zápisnice len časti prednesov podľa vlastného uváženia, ktoré „vyselektovala“ alebo „im dala iný význam“, no nie všetko, čo bolo zaznamenané v zvukovom zázname z pojednávania. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 9 NcC 354/2013-211 z 30. apríla 2013 sudkyňu nevyvlúčil v podstate z dôvodu, že nemá vzťah k veci, k účastníkom ani ich zástupcom. Na záver dodal, že *«skutočnosti uvádzané oprávneným (zrejme „odporcom“, pozn.), ešte samy o sebe nemôžu vzbudzovať pochybnosti o nezaujatosti sudkyne. Keďže samotná zákonná sudkyňa, ktorá má vo veci rozhodovať, nemá žiadny pomer k účastníkovi konania, ani k prejednávanej veci, je povinná vec z titulu svojho povolania prejednať objektívne a rozhodnúť s prihliadnutím na profesionálny prístup k práci.»*. Sťažovateľ je však presvedčený, že postup okresného súdu, ktorý namiesto prepísania záznamu z diktafónu vyjadrenia účastníkov „značne skráti, prípadne zmení význam vyjadrení, alebo urobí prepis len tých vyjadrení..., ktoré vyberie a určí súd“,

odníma účastníkovi právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy. Takéto správanie podľa neho vylučuje subjektívnu nestrannosť zákonnej sudkyne.

3. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uvedenú sťažnosť predbežne prerokoval, pričom ju skúmal z hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený.

Ústavný súd už vo veci sp. zn. IV. ÚS 322/09 (č. 104/2009 ZNaU) vyslovil, že účinným opravným prostriedkom proti chybám protokolácie je žiadosť (návrh) o doplnenie zápisnice, resp. námietka proti jej zneniu podľa § 40 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). O takomto návrhu (námietke) musí rozhodnúť predseda senátu (samosudca) uznesením, ktoré je však uznesením o vedení konania, a nie je proti nemu prípustné odvolanie (pozri napr. 5 Cdo 101/2010). V prerokúvanej veci nie je z obsahu sťažnosti ani z jej príloh zrejmé, že by bol sťažovateľ takúto žiadosť (návrh) podal. Podľa ústavného súdu je však aj žiadosť (návrh) o doplnenie alebo opravu zápisnice podľa § 40 ods. 3 OSP podaním, z ktorého v zmysle § 42 ods. 3 OSP musí byť okrem iného zrejmé, čoho sa podávateľ domáha. To znamená, že ten, kto tvrdí, že zápisnica sa odchyľuje od jej diktovaného znenia, je povinný urobiť konkrétny návrh na jej doplnenie o určité prednesy alebo konkrétne výhrady voči tomu, že sú v nej zachytené prejavy, ktoré tam zachytené byť nemajú, alebo sú zachytené nesprávne, a ponúknuť na tento účel prostriedky na osvedčenie svojich žiadostí. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ sa doteraz domáhal len pomerne nejasného „zaslania úplnej zápisnice“, čo podľa ústavného súdu nemožno považovať za dostatočne určitú námietku proti jej aktuálnemu zneniu. Sťažovateľ si podľa vlastného tvrdenia priebeh pojednávania 20. novembra 2012 zaznamenával aj sám a z jeho zvukového záznamu tak musí byť ľahko zistiteľné, čo samosudkyňa diktovala do diktafónu

ako zápisnicu z pojednávania a čo je uvedené v jej písomnom vyhotovení v spise. Preto preňho nemôže byť problém dokázať, aký mal byť skutočný obsah zápisnice podľa diktátu na pojednávaní.

5. O námietke zaujatosti sťažovateľa proti zákonnej sudkyňi vznesenej aj z dôvodov nesprávnej protokolácie bolo rozhodnuté skôr citovaným uznesením Krajského súdu v Žiline, teda „iným súdom“ v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na konanie o vlastnej podstate sťažnosti sťažovateľa, teda o otázke, či uvedený nesprávny postup zakladá či nezakladá dôvod vylúčenia zákonnej sudkyne. Sťažovateľ mal svoju sťažnosť smerovať proti uvedenému uzneseniu, ktorým jeho námietke nebolo vyhovené, čo však neurobil. Ústavný súd však považuje za potrebné uviesť, že podľa jeho názoru uvádzané nedostatky v postupe zákonnej sudkyne nie sú spôsobilým dôvodom jej vylúčenia, pretože ide o jej postup v konaní (§ 14 ods. 3 OSP, zhodne napr. I. ÚS 325/2011). Navyše, na výrok vylučujúci zákonnú sudkyňu z prerokúvania veci nie je ústavný súd oprávnený v žiadnom prípade (porov. čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. § 56 zákona o ústavnom súde).

6. Len na záver ústavný súd dopĺňa, že podľa ustálených názorov doktríny (pozri Števček M. In: Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár. Praha : C. H. BECK, 2009, s. 86, zo starších napr. Mičura, M., Moys, Š. Občiansky sporový poriadok. Bratislava : Právnická jednota, 1942, s. 212) a judikatúry (napr. 2 Cdo 119/2011) je zápisnica o pojednávaní, ktorá obsahuje všetky zákonom ustanovené (formálne) náležitosti, verejnou listinou, keďže bola vyhotovená súdom v rámci jeho právomoci (§ 134 OSP). Citované ustanovenie však výslovne pripúšťa dôkaz opaku proti obsahu verejnej listiny. Platnému občianskemu procesnému právu je dokonca neznáme ustanovenie typu § 402 Občianskeho súdneho poriadku z roku 1911, podľa ktorého bolo skutkový stav, ako bol opísaný v odôvodnení rozsudku, možné vyvrátiť len zápisnicou o pojednávaní a jej prílohami. Naopak, podľa uvedeného ustanovenia § 134 OSP môže účastník tak v odvolaní, ako aj (v určitom rozsahu) v dovolaní namietať, že obsah zápisnice nezodpovedá skutočnosti, a ponúknuť v tomto smere dôkazné prostriedky, resp. prostriedky na osvedčenie svojich námietok. Povinnosťou odvolacieho, resp. dovolacieho súdu potom je

ponúknuté prostriedky náležite vyhodnotiť a rozhodnúť, či bol dokázaný opak toho, čo sa uvádza v zápisnici o pojednávaní. Aj z uvedeného je zrejmé, že ústavná sťažnosť proti nedostatkom protokolácie môže prichádzať do úvahy len výnimočne, keďže tieto nedostatky samy osebe sú len zriedkavo spôsobilé zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníka. Do zásahu do nich totiž spravidla môže dôjsť až vtedy, keď ten istý súd alebo nadriadené súdy v ďalšom konaní vyvodlia z týchto nedostatkov pre účastníka negatívne dôsledky, resp. keď v dôsledku nedostatkov zápisnice dôjde k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu či nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

7. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť sťažovateľa je v časti, v akej smeruje proti postupu zákonnej sudkyne v podobe nesprávnej protokolácie, neprípustná a v časti, v akej sa od ústavného súdu žiada posúdenie, či zákonná sudkyňa je alebo nie je nestranná (nezaujatá), nie je daná jeho právomoc. Neprípustnosť a nedostatok právomoci sú procesnými prekážkami, ktoré odôvodňujú odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní. Vzhľadom na to ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2014